

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedés. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvánterék és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítattak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetéseket még elfogadtattak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppelk A.,
Daub G. L. és társánál és Horndl.
Brnben: Stern M.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Nyitási: petisora 10 kr

Gyümölcstermelőink érdekében.

Már több ízben volt ismertette részint napi, részint szaklapjainkban, hogy az Észak metropolisában: Szent-Pétervárott rendkívül nagy becse van a friss csemege gyümölcsnek és tényleg majdnem bihetet lennek tűnik fel, mily nagy mennyiségű gyümölcs fogyaszthatik nem csak Szent-Péterváron és Moszkvában, hanem Riga Dynaburg, Helsingfors, Smolensk, Rybinsk, Varsó, Kowno, Nisni-Novgorod, Wilna, Kiew, Minsk stb. stb. nagyobb-kisebb orosz városokban is, mily nagy fényűzés tárgyául szolgál a szép gyümölcs az előkelőbb körök és a középosztály asztalánál, és mily magas árak fizettetnek ennek folytán Oroszországban asztali gyümölcserért.

E körülmény Magyarország által ez ideig vajmi kevésbé volt kihasználva gyümölcsészetének javára. Hallottunk ugyan Kecskemétről indított szórványos gyümölcsküldeményekről Oroszországba, de épen mert nagyon is szórványosak, komolyan számba nem jöhettek.

Annál jobban sikerült Franciaország és Dél-tirol érdekelt köreinek meghódítani az orosz gyümölcsfogyasztást és tekintve a rendkívüli magas árakat, nagy hasznát látták az oroszokkal való összeköttetésnek.

Hogy pedig Magyarország geographice sokkal kedvezőbb fekvésénél fogva, vagy inkább ennek dacára sem uralja, de sőt még csak részben sem bírta meghódítani az orosz gyümölcs piacot, ez bizonyára nem a magyar csemegegyümölcs minőségén múlik, mert ez minden tekintetben felveheti a versenyt egy francia, mint a tiroli gyümölcsessel, hanem hiányzott a kezdeményező, mozgató erő, mely e nagy fogyasztóhoz terelte volna a magyar terményt.

Most azonban elérkezett végre az alkalom, hogy a magyar csemegegyümölcsöt egy csapással, könnyű szerével be lehet vezetni Oroszország fogyasztó területeire a nélkül, hogy a magyar gyümölcstermelőnek bármi fáradságukba vagy anyagi áldozatukba kerülne.

Csak akarnia kell a magyar termelőnek és nem csak piacot fog hódítani termelvényének, de meg vagyunk győződve, hogy ki fogja Oroszország piacairól a versenyző államokat szorítani; mert kedvező helyrajzi fekvése és gyümölcsének kitűnő minősége megadják neki a sikeres versenyre képesítő tehetséget és erőt. Csak be kell mutatnia termelvényének mustráit, az idén pedig bemutathatja, mert jó gyümölcsstermés mutatkozik Magyarországon.

A császári orosz kertészeti egyesület gyümölcsészeti kiállítását rendez, mely folyó

évi szeptember hó 22-én nyitattik meg Szent-Pétervárott A kiállítás nemzetközi lesz és elmondhatjuk, hogy nagyszerű előkészületekkel tétetik folyamatba, mert a rendezőség hatalmas segédességeknek lévén birtokában, minden hathatós tényezőt megmozgatott, hogy a siker méltó legyen és megfeleljen az eszközök nagyszerűségének. Europa még nem látott olyan gyümölcsészeti kiállítást, a minőnek a szentpéteri kiállítás ígérkezik!

Az orosz császári kertészeti egyesület minden államban jelölt ki egyet az előkelőbb és kiválóbb szakférjak közül a ki az említett kiállítást illetve ennek ügyeit képviselve az illető államban. Így péld. Magyarországon Mauthner Ödön magkereskedőt tisztelte meg képviselével. Viszont a magyar kormány, illetve a földmívelési magyar királyi minisztérium Molnár István kir. gyümölcsészeti biztost nevezte ki szentpétervári képviselőjéül és bizta meg a magyar osztlály rendezésével és ugyancsak a földmívelési magyar királyi minisztérium szintén Mauthner Ödön magkereskedőt ruházta fel a magyar csoportbiztos tisztségével Szt.-Pétervárott.

E két férfiú már most minden lehető elkövet, hogy Magyarország gyümölcsészete minél nagyobb minél imponzansabb méretekben, minél tömegesebben, minél szebben legyen képviselve. A gyümölcssterme-

A „Muraköz” tárczája

A menyasszony csókja.

Megmozdult és regett a föld Hunyad és Déva közt.

A nap a föllegek mögé bujt s a habos Cserna kiöntött a partján, elárasztva véres hullámaival az emlékezetes piskii völgy virágos téréit.

Az a nap a halálé volt.

Mikor a magyar tábort elhelyezkedett a Cserna völgyén, melyet a nagyági és hunyadi hegyek körül öveznek, Bem-ápó azt mondotta Kemény Farkasnak:

— A piskii hiddal Erdély is elvesztett! (Wenn die Brücke verloren, Siebenbürgen verloren!)

Ez annyit jelentett más szavakkal, hogy küzdeni kell a végsőig, a lélekzakadásig, a halálig.

És azután megdördültek az ágyuk, kitört a vihar s a szivetrázó bönblést ezerszeresen verték vissza a kopár hegyoldalok, melyek újra zöldbe borultak az oláhok által meggyilkolt magyarok kiontott vérével.

Aratott a halál, hullott a nemzet ifjúsága...

A trikolór ott lengett mindenütt a füstgomolyban s ha pillanatokra lebukott a földre, az bizonyos jele volt annak, hogy egy honvéddel ismét kevesebb, egy felistennel több van. A kozák dárdája hátulról furódott a gyermekijú köb

lébe s mikor a vadszívű katona onnan kirántotta, a sziv is utána szakadt...

Hanem a másik pillanatban a zászlót ismét magasan lengett s a toborzó hangjait uharogta a lelkes csatakiáltás.

— Előre fiam!...

A kit eltalált a golyó, felszakított egy véres göröngyöt, ajkaihoz emelte, megcsókolta s meghalt.

És mind e mellett úgy látszott, hogy a csatának szomorú vége lesz.

A kozák lovaság közelebb vonult a hidhoz, sűrű, tömört sorfalat képezett a Cserna alacsony partján s rémletes tüzelést kezdett a honvédek ellen.

Bem a tartalék sereg huszárait maga köré gyűjtötte a válságos percekben s az ajánlkozók közül egy csapatot válogatott össze, kik rohamot intézzenek a megszállott hidra.

Még csak a vezető hiányzott s a tábornok épen azon gondolkozott, hogy kit küldjön a bizonyos veszedelembé, mikor egy ifju, serdülő hadnagy vágatott elébe s katonásan jelentette magát:

— Engedje, hogy én vezesse a csapatot, tábornok ur!

— Korán volna még meghalnod fiam!

Az ifju ember halovány arcát előntötte a pir s hangja gyermekesen reszketett, mikor megszólalt.

— Nem akarok elveszni, tábornok ur, hanem kiérdemelni egy csókot a menyasszonyomtól!...

Bem elmosolyodott, megszorította az ifju ember odanyújtott jobbát s a fölállított csapatnak a szokásos tisztelgés után rohamot vezényelt.

S mikor a kis csapat trikolórja fellobogott a hidon, abban a pillanatban megdördültek a hadsereg ágyúi is, rengette a földet elnémítva a sebesültek haldoklók kínos jajgatását.

A dalias ifju, kinek arca a vihar fényében lángolt, ott volt mindenütt legelő; nem hunyta be szemét a lecsapó kard előtt, hanem harcolt és vezényelt.

A megriadt paripák beleiramodtak a süpedékes érbe s a magyar tábort szemé elől eltűnt a kis csapat...

Elynelte a föld, vagy magával vitte a Cserna árja, mely folyamán dagadt el napon.

Csillagos estére csendes lett a csatater. Csak imitt-amott lobogtak a tábori őrtüzek, beszelve az elmúlt nap véres dicsőségéről, hirdelve ezrek gyászát, bánatát.

A gévai Heneffy kastély is gyászba borult.

Ravatal állott a terem közepén, melyen ifju, halovány arcu honvéd-hadnagy feküdt, homlokán egy tátongó, mély sebbel.

Ifju lányok, gyászruhás asszonyok álltak körül a ravatalt, melyre zokogva borul rá az özeveg menyasszony. Heneffy Ilona s jegyesének homlokára leheli a csókot, — melyet csata előtt ígért.

Nem szól és nem panszkodik semmit, hiszen mit is mondana?!

A legszebb koszorút a piskii hídnál fonták a magyar trikolórra.....

Bibó Lajos.

lőknek minden kedvezmény, minden könnyebbség kieszközölve, hogy csak tömegesen vegyenek részt a kiállításban: A magyar kormány a kiállításra szánt gyümölcsök szállítási költségeit saját terhére vállalta, úgy hogy a kiállítókat semmi költség nem terheli, sőt arra meg Mauthner vállalkozik, hogy olyan nagyobb gyümölcstermelőkhez, a kik terjedelmesebb nagyobb szabású gyűjtemény gyümölcsöt akarnak kiállítani, Mauthner az ő saját költségén küld szakavatott embert, ki a gyümölcsöt szakszerűen becsomagolja!

A kiállítást érintő minden kérdéssel bátran fordulhat gyümölcstermelő közönségünk akár Molnár Istvánhoz akár Mauthner Ödönhöz mindenik kimerítő választ és felvilágosítást legott készséggel fog adni minden kérdésre.

Ritkán kínálkozik ily különös alkalom a hazai gyümölcsészet részére minden anyagi áldozat nélkül egy nagy, hatalmas és jövedelmező piacot könnyű szerével megnyerni. Közönségünkön áll, hogy ezen alkalmat megragadják és el ne szalassza. Mutassák meg termelőink tömeges részvételük által, mire képes a magyar gyümölcsész, mutassák fel Szent-Pétervárot a magyar gyümölcsösökert 'kincseit Ha ezeket meg fogják ott ismerni, bizonyára kapva-kapnak rajtok és játszi könnyen ki fogják oonan szorítani a francia és déltiroli versenyt.

Képviselőtestületi ülés.

Csáktornya város képviselőtestülete f. hó 14-én kettős ülést tartott. Délután 3 órakor Vranovics Károly főszolgabíró elnöksége mellett a képviselőtestületből kilépő tagok választását igazoló bizottságba egyhangulag Ziegler Kálmán és Wollák Rezső képviselőket választották meg, míg a főszolgabíró Szilágyi Gyulát és Bernyák Károlyt jelölte a maga részéről; az így megalkotott négy tagú választmány a f. hó 26-ára megállapított választásoknál fog szerepelni s 2-án lesz az új képviselőtestület megalakítása.

A ciklus befejeztével törvény szerint kilépő tagok névsora értesülésként szerint a következő: Petrics Ignác, Toplek István, Premecz Miklós, Hirschmann Samu, Sulleg János, Zdelár József, Alszeghy A'ajos, Kelemen Imre; időközben elhaltak: Mikác Imre, Sárosy László és Neumann József.

A bíróválasztásra, valamint a községi tisztviselői állások betöltésére augusztus hó 8-ika lett megállapítva.

Ezután a második közgyűlést Prusác Alajos városbíró nyitotta meg s legelső sorban a községi iskolaszék elnökségének a polgári leányiskola ügyében küldött átiratát olvasták fel s Ziegler Kálmán városi képviselőnek hosszabb indoklása, illetve felvilágosításai után egyhangulag kimondotta a képviselőtestület, hogy a kérdéses intézet felállítását mulhatatlanul szükségesnek tartja s a város részéről az intézet anyagi ügyeinek fedezéséből a dolgot kiadásokat biztosítja; a személyi kiadások fedezését iránt a községi iskolaszék sürgős memorandumot terjeszt a közoktatási miniszteriumhoz, hogy az iskolát lehetőleg még a jövő tanév elején meg lehessen nyitni. Terv szerint egyelőre az első és második osztályt s évről-évre kiegészítőleg a harmadik és negyedik osztályt fogják szervezni egyidejűleg azonban az elemi leányiskola V és VI osztályai bezártnak, miáltal az új intézetnek csupán

a helybeliek számításával 30-40 tanulója lesz már a megnyitásánál.

Hosszasabb eszmecsere fejlődött ki a Perlaki-utczának tervben levő rendezése fölött, közben felolvasták Festetich Jenő grófnak az utca-szabályozás vonalába eső telkére vonatkozó átiratát is, mely szerint a tulajdonát képező kérdéses darabot a városnak díjtalanul átengedi, miért a képviselőtestület jegyzőkönyvileg fejezte ki a gróf urnak a város nevében köszönetét. Végül a Perlaki-utca külső felének rendezésére vonatkozólag az építészeti bizottság iavaslatától eltérőleg abban állapodott meg a képviselőtestület, hogy az állami tanítóképző környékén a kocsiutat átteszik ugyan a szabályozási vonalba, de a baloldalon fennmaradó területet nem ajándékozza el, hanem befásítja, miáltal tényleg emelkedni fog az az utca-rész jóízlés szempontjából is. Ugyanott a mély fekvésű ut rendezése végett az ellenkező oldalon egy megfelelő mélységű nyílt csatornát készítenek, melyből földöt, s az országot alatt vezető csatorna viszi a Terna-vatakaiba a vizet. Ezen és egyéb munkálatoknak jutányosabb kivitele ügyében az érdekelt iparosok meghívása mellett nyilvános árlejtés tartása rendeltetett el f. hó 22 ére, hogy ezeket a munkákat még az országot közel leendő kiépítésének megkezdése előtt el is végezhessék.

Ezek után magán személyek kérvényeit intézték el, majd Ziegler Kálmán képviselő interpellációjára és megokolt javaslatára fegyelmi vizsgálatot rendelt el a képviselőtestület a városi rendőrök ellen, kik egy korcsmai rendtelenség szitása által botrányos viselkedést tanúsítottak. Majd pedig dr. Krasovecz Ignác városi orvos hívta fel az előjáróság figyelmét a meleg nyári napokkal együtt közleg kolera-járványra s a lelkiismeretesebb tisztogatást, az utcák gondosabb söpítését és öntözését sürgette.

A közigazgatási bizottsági ülés.

A megyei közigazgatási bizottság Svasits Benó főispán öméltségának elnöksége alatt f. hó 10-én tartotta ülését.

Az alsópáni havi jelentés helyeslőleg tudomásul vétetett.

A légrádi róm. kath. plébánia templom tejejének renoválási munkálatainak a költségviselés tárgyában hozott másodikfokú határozat jóváhagyatott.

A főorvos havi jelentésben foglalt javaslat-hoz képest a belügyminiszterium megkeresetik, hogy az alsó-lendvai járásban trachomában szenvedő betegek orvoslása céljából Turnischa székhelylél egy járványorvosi állás szerveztessék; Kotorban az egyébként is igen elfoglalt körvros a trachoma betegek gyógykezelése alól felmentetik a helyébe dr Szabó községi orvos havi 30 forint tiszteletdíj mellett ezen betegség gyógykezelésével megbízatik; az alsó-lendvai csáktornyai és perlaki járásek főbíráinak elismerését fejezi ki a közigazgatási bizottság azon fíradhatlan fevékenységért, a melyet a trachoma betegek gyógykezelése s e baj tova-terjedésének megakadályozása érdemében saját hatáskörükben tanúsítanak. Ugyancsak köszönetét és elismerését fejezi ki a közigazgatási bizottság dr. Fúr Náhán egészségügyi tanácsosnak azon szives ajánlatáért, melynél fogva készen nyilatkozott augusztus hóban Perlakon a szükséges műtétet a trachoma betegeknek véghez vinni.

A közigazgatási bizottság megkeresi feira tilag a belügyminiszteriumot, hogy a perlaki főszolgabírói hivatalnál egy díjnoki állást szervezni sziveskedjék.

Előterjesztett a kereskedelemügyi miniszter rendelete, melylél Andrassy A'adár gróf is

a letenei hitbizományi javak haszonélvezőjének a pécs-varazsdi államon levő hidakon vámszedési jog engedélyezésére vonatkozó folyamodványát véleményezés végett leküldötte. Tekintve, hogy a pécs-varazsdi közuton, melyen a kérdéses hidak vannak, a 44. sz. Murahid nagy költséggel az állam által épített és tartatik lenn a nélkül, hogy azon vámszedés gyakoroltatók; tekintve, hogy a kérdéses hidak előállítás és fenntartási költsége elenyésző csekély azon összeghez képest, a melyet az államkincstár államut czélokra áldoz; tekintve, hogy száraz vámok miniszteri rendelet értelmében is lehetőleg a leg-ritkább esetben és különös figyelmet érdemlő körülmények közt fognak engedélyeztetni; végül tekintve, hogy a muraközi lakosság szőlőbirtokai, a melyek a Letenye körüli hegylánczon fekszenek, csakis a szóbanforgó vámbidak igénybe vétele mellett közelíthetők meg s a vámszedési jog engedélyezése esetén a szőlőmívelés minden indok nélkül teljesen megdrágítatnék; a közigazgatási bizottság a vámszedési jogot általában és különösen a közigazdasági érdekek szempontjából engedélyezendőnek nem tartja.

Különfélék.

— Buchberger Fülöp volt csáktornyai urad. pénztárnok Keszthelyen a városi adópénztárnoki állásra egyhangulag megválasztatott.

— Mindazon t. barátaink és ismerőseimnek, kikől Csáktornyáról való távozásom alkalmával az idő rövidsége miatt bucat személyesen nem vehettem, ezuton mondok szívélyes Isten hozzádot! Székesfehérvár, 1894. július havában Pollák Samu csendőr-örmeister.

— Zenészeink stayerszági körutjukat Pettau és Marburgban kezdték meg. E hó 12-én Grázba érkeztek, a hol szives fogadtatásba találtak. F hó 12-én d. e. 5-8-óraig a Stadtparkban, ugyanaznap este az Annen-Süle-ben, 13-án d. u. ugyanott, 14-én este az Oesterreichischer Hofban, 15-én d. e. 8-11-ig a Volksartenben, d. u. 4 óráig a Franzenshöhe-ben, 16-án a Hotel Rosshan, 17-én a Köuigsigerben játszottak nagy közönség előtt. 18- és 19-ikére Gleichenbergbe kaptak meghívást. Sárközy zenekara beutazza a felső-styriai fürdőhelyeket és Tiroiban szándékozik befejezni körutját.

— Öngyilkos postaszolga. A budapest-pragerhoi vonalon hónapok óta történtek kisebb nagyobb sikkasztások, melyek alapján a postai értékek reklamálása napirenden volt. Kezdetben nehéz volt a sikkasztásnak nyomozása, de miután különböző postahivatalnál, de mindig a jelzett vonal állomásairól jöttek a panaszok, a mozgópostára s végül ennek Schitkei nevű szolgájára irányult a figyelem. F. hó 17-én két postafelügyelő, hogy a tolvajnak biztos nyomára jöhessen, anéven csomagokat adott fel, melyekben 8 darab, jellet ellátott egyforintosok helyeztek el. A kelepce csakugyan lépre esalta a tolvajt. Schitkei a csomagokat ügyesen felmetszette, s s mint rendesen szokta, az értékegyet kihuzogatta s az így megkopasztott csomagot ujra beragasztva eresztette tovább. Pragerhofban a tolvajjának azonnal nyomára jöttek s a sikkasztót, ki éjjel már élvezte is fáradságának gyümölcsét, almból felvervén, megmozdították s a csomagból kivett összegnek egy részét, hat megjelzett forintot meg is találtak nála. A bűnös kétségbeesve, a szerdán reggel Csáktornyán áthaladó vonat elé vetette magát Pragerhofban: a vonat altestét teljesen lemetszette, lábait levágta. Még ugyanazon vonattal Marburgba vittek, amputálták, de ennek dacára még aznap meghalt. Az elsikkasztott összegeket hozzáfvetőleg százhatvan forintra teszik; az öngyilkosnak felesége és hat kiskorú gyermeke maradt hátra.

— A község közből. (A felelősség a beküldött terheli. Szerk.) Rendőrségünk figyelmébe ajánlom a következő esetet, melyet már a közrend szempontjából is nyilvánosságra hozni kötelezve érzem magam. A f. hó 13-án az esti órákban vidám berzelgetés között haladt a Mihovlyán felé vezető uton egy kis karaván, midőn a volt „Muraközi csárda” jelenlegi lakójának, úgy látszik harczra, háborúra termett ékes virága, nagy hetykén elszóllítja a mit sem sejtő társaság egyik tagját, hogy a hár-

körül állalkodó sötét alakok nem épen kellemes pártfogásába ajánlja, a melyből a véletlen szerencse folytán ugyan minden súlyosabb következmény nélkül megszabadult. Már most nem tudom, vajjon az éjeli lovagok éktelen szitkozódásával kísért vakmerő inzultusa, mit a rablóvilág vad romantikájába beillő utonállának is lehetne deklarálni, részükől csak ártatlan szórakozás akart-e lenni, de annyi bizonyos, hogy az üdülésre szánt néhány órának elrontására, ha benne élvezetet is találnának, más módot is kereshetnének. Majd még rendőri fedezetre lesz szükségünk, ha az itt nyaralásra kárhozva tres időnket a természet szabad ölében akarjuk eltölteni. Egy szemtanu.

Évzáró vizsgálatok. A légrádi rk. iskola folyó tanévi záróvizsgálatai e hó 13. 14-én ejtetett meg, az érdeklődő szülők és tanúgy barátok élénk részvétele mellett. Amely érdeklődést nagyban fokozta az, hogy ez volt első vizsgája a mult évben szervezett Is eni szeretet lányairól nevezett szerzetes apácák itteni működésének. De ugy a meleg érdeklődés, valamint a felcsigázott kíváncsiság méltó kielégítést is talált; amennyiben a vizsgálat egy a szerzetes nők, mint a két világi, névszerint Polesinszky Emil tanító és Thold Malvin tanítónő osztályaiban kitünően sikerült. Legmeglepőbb az alig néhány hónapja megnyitott kisdóda óvodája volt: amelyet Prokeseh Mária Aurelia zárda főnöknő vezetett ritka szorgalom és fáradságot nem ismerő ügybuzgósággal. Alig maradt szem szárazon az öröm és meghatottság könnyeitől, láttára és hallatára azon dolgok és énekeknek, mellyel a földből alig kilátszó kis gyermek sereg — tisztán magyarul — kedveskedett megjelent vendégeinek. A tanév bezárása vasárnap azaz 15-én történt hála misével, amely nap délutánján az óvoda és iskolás gyermekek tanító és tanítónők vezetésével, a zárda főnöknő kezdeményezésére, igazán emlékezetes ünnepélyt rendezett egy kis színi előadás, ének, szavalat és előképekkel, az iskola érdeműs s a tanúgy iránt lelkesedő elnöke Ft Gadó Mátyás légrádi plébános urnak e hó 29-én betöltendő 25 éves áldozári jubileumára. E meglepetést — melyet nemcsak a jubláns, hanem a termet a zsufolásig megtöltött vendégek is élveztek — csak szemlélni és hallani, de leírni nem lehet. Fényes bizonyosságát szolgáltatva ez annak, hogy mily jótékony és mire képes a szegegyermeki szív és elme, ha azok művelése és képzése szakavatott és szorgalmas kezekbe van bteve. De e nagyszerű meglepetésen kívül meglepéddel élvezhetett ünnepelt plébános ur fáradságának gyümölcsseit is, mert ilyen iskolát csak az ő tanúgyért lángoló telke s áldozatkész buzgósága teremthetett. Légrádon, amit ama újabb ténnyel tetézt, hogy nyomban 100 frtos alapítványt tett, melynek kamata a magyar nyelvben legtöbb haladást tanusító növendék jutalmazására leszen fordítandó. Ez alkalommal voltak kiállítva a női kézi munkák is, amelyek szintén megelőzőleg kielégítették a legkényesebb igényeket is. Ez eredmények után nem is maradt el a méltó elismerés, melyet a jelen voltak mindegyike sietett is kifejezni a hivatása s kötelességének ily szépen megfelelő tantes tületnek s őszinte szívből gratulált a légrádi rk iskola elnöke és tanító testületének. Egy jelen volt.

— **É csáktornyal** állami tanítóképző-intézet első évfolyamába felvétetik oly ép testű és egészséges növendék, ki 15 ik életévét már meghaladta és legalább 4

közép- vagy polgári (esetleg 3 felsőnép) iskolai osztályt végzett. Ha a jelentkezők száma engedi, sikerrel kiállott felvételi vizsgálat alapján felvétetnek olyanok is, a kik kevesebb osztályt végeztek. A szegénysorsu, de jó magaviseletű és szorgalmas tanulók négy évig tartó kiképzetésük ideje alatt államsegélyben részesülnek. A segély minősége lehet: 1. ingyen teljes ellátás (élelmezés, lakás, mosás stb.) 2. a növendék által fizetendő havi 5 frtért teljes ellátás; 3. havi 10 frtért teljes ellátás; 4. az intézet pénztárából havi 5, 4, 3, frt. pénzbeli segély. A köztartási diak havonkint előre pontosan fizetendők. Beiratáskor tartozik minden növendék 1 frtot betegápolás-, a köztartásban résztvevő növendék pedig még 1 frtot evéseszközök kárpótlása címén fizetni, szükséges tankönyvekkel, ágyneművel és ruhával magát ellátni! A fehérműbe vegyi tintával beirandó a növendék neve! Más intézethez magasabb osztályba rendes elbocsájtás mellett csakis rendkívüli esetben vétetik fel növendék. Az igazgatótanácsához címzett kérvények a képzőintézet igazgatóságához köldendők. A kérvényben mellékelendők: kereszteleési, (születési) iskolai és orvosi bizonyítvány. A segélyre igényt tartók szegénységi bizonyítványt tartoznak kérvényükhöz mellékelni, mely esetben a kérvény bélyegmentes. A kérvények benyújtásának határideje augusztus 15. Csáktornya, 1894. ulius 15 én. Margitai József igazgató.

CSARNOK.

Dal Margithoz.

Ha néha, néha titkos órán Szemed multamra visszánéz: Ne ejtse meg szép tiszta lelked A gyanu és a kételkedés

Ne kételkedjél hű szivemben, Mely érted él, érted remeg! Mikor te engem megszerettél, Meg is váltottál engemet . . !

Mint a pokoiból égre szálló Borzadva néz a mélyre le: Ugy nézek én multamra vissza, Mely száz pokollal van tele!

Te vettél engem szárnyaidra Te szállottál föl én velem . . . Oh! hogy lehetnék hát te hozzád, Kedves seráphom, hűtlen?!

Nem az vagyok, ki voltam egykor, Bűn, szenvedély, meghalva rég . . . ! Nemes szerelmed tiszta lángján Lelkem is ujjá születték!

Ne hidd, hogy újra visszastlyed S alatt tipor hitvány sarat . . ! Melletted áll és jóban-rosszban Oh! angyalom! veled marad . . !

Egész világgal szembe szállhat, Neked mindig hódolni fog . . ! Sötét lehet egész világnak, Te rád örökké mosolyog . . !

Ne kételkedjél hát szivemben, Édes szived oasz meg velem! Ah! bízzál abban, kit nemeseÉ És jóvá tett a szerelem . . !

Abrányi Emil.

Egy pohár bor a hazáért.

Pohárt fogjon minden ember Kezébe S tritük ki a drága hazánk Üdvére. Igunk azért czimborák, és Zengje szánk: „Egy pohár bor a hazáért Meg nem árt.”

Éljen a hon mindig tartó Vigaságban, Éljen a hon szerencséében S áldásban. Igunk ezért czimborák, és Zengje szánk: „Egy pohár bor a hazáért Meg nem árt.”

Éljen a hon mint Attila Korában, Vagy legalább mint Árpád kor-Szakában! Igunk ezért, czimborák, és Zengje szánk: „Egy pohár bor a hazáért Meg nem árt.”

Éljen a hon, három tenger Ölelje! Mint Nagy Lajos király alatt Ölelte Igunk ezért, czimborák, és Zengje szánk: „Egy pohár bor a hazáért Meg nem árt.”

Éljen a hon oly nagyságban S oly fényben, Mint Hunyadi Mátyás király Élétében. Igunk ezért, czimborák, és Zengje szánk: „Egy pohár bor a hazáért Meg nem árt.”

Varossy Mihály.

— **Előjegyzés szőlőoltványokra!** A Nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszterium ellenőrzése alatt álló országos szőlőoltvány telep részvénytársaság azon czélból, hogy a szőlőhirtokosságnak szőlő oltvány szükségletét a kívántató fajokban és mennyiségben fajtisztán biztosithassa, az 1895-ik év tavaszán készitendő szőlő-oltványokra már most előjegyzést nyit.

Az előjegyzési határidő 1894. augusztus 15.

Ez előjegyzett oltványok az előjegyzés sorrendje szerint teljes mennyiségben fognak kiszolgáltatni.

Az előjegyzés módja és feltételei tárgyában bővebb felvilágosítással készségesen szolgál alóliirt igazgatóság.

Országos szőlő oltvány telep részvénytársaság
Arad-Baracsban
Ménos, u. p. Gyorok, Arad megye.

FELELOS SZERKESZTŐ

MARIGTAI JOZSEF

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tiskane se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Josefa** urednika vu Čakoveu.

Isdateljstvo:

Kaššara Fisehel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Fojedini broj koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i faj računaju.

na hrvatskoj i mađarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki vijeden jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Historija i zemljopis.

VII.

Iz porodica (familijah) razrasli se narodi, iz narodah plemena. Kaj je vezda pleme obsižuce više narodah, to je nekada bilo jeden narod, puk, familija (porodica) **Kak je koja grana naroda pala na ovakovu ili onakovu zemlju, sjela poleg ovakove ili onakove susede, kakvi događaji prek nje su presli i ona sama se sobom razvijala; tak se je više menje prama ostalim granam menjala i preobražavala, dokle od granah istoga naroda postali su narodi novi.**

Kaj ima istu krv i rod, isti jezik, iste u veliko običaje (navade) i nošnje: to se broji jeden narod. Jezik je živo bitno znamenje, po kojem narod je narod i po kojem se luči od svakoga drugoga. **Kak vsaki čovek sam za sebe treba da bude svēstan, tojest: da zna sam sebe, gdo je on sam sobom i zakaj je stvorjen, tak treba, da bude svēstan i narod, tojest: nek zna gdo je i kolik i kakov sam sobom i naprama ostalim narodom. Svēstan je pako narod, ako vsaka vu njem glava ili barem većina puka pozna svoj narod. snagu, hasen i pogibelj njegovu, a srcem znaj čuti i mari. Kak nesvēstan čovek, tak i po ves nesvesten narod zna drugomu biti igračka ili rob. Bog i narav upisali su čoveku zakon vu srce, da osobito mari za svoju familiju i rod, i znijim da deli**

i radost i žalost, drugač se je odrodil ili tijam izrodil.

Dobro valja želiti, i činiti vsakomu čoveku, treba ljubiti ves ljudski rod, ar vsi smo si ljudi i narodi blizi postankom, blizi sudbinom i zadnjim ciljem, nu stoji staro pravilo: da ljubav dobro razredjena počme od sebe sama.

Narodi su se svi tak razrasli, da nekoje porodice budu vu njem kakti stabljike ili kosti, za koje se vežu vsi ostali kotrigr i vse sile narodne: ali obratno narodna jakost i dika je njihova jakost i dika, prez naroda svojega i ona gube čast, pak zato njihova je osobita dužnost živiti za dobro naroda svoga. Dok su kneževske, starenske i drugoga imena velikaške familije svēstne, poznaju zadaću svoju ter su zasbilja pravo srce naroda: sbilja su onda velike, sbilja slavne i vjekovite vekom narodnim nu drugač su na narodnom telu skule kratkoga veka, a još krajše dike.

Sebičnost je najpogibeljne i neprijatelj jednom čoveku i zveličenju, a tak nejma hujše niti za ves narod kuge, nego ako nego je zavladala vu njem sebičnost. Vsaki čovek dužen je trsiti se po vse na čine kak bi se usavršil i oplemenil, a tak je dužen ves narod. S čoveka ima se ne morti svrnuti njegova narav, pak vu njega kakti većpiti nova se ima savršiti i oplemeniti narav kakova je takova; jer naravnim samo načinom razvitek i plemenščina je prava i trajna. Tak je sa vsakom stvarju, tak s čovekom i se vsim naro-

dom. Po njegovu duhu i vrlinam, po njegovu čudi i prema njegovu položaju i potrebam treba ga voditi napredkom; ar drugač mora se izvrći, zahiriti ili barem mora da bude smēsen i nespreten kak da si koga obležel vu nepristalu tudju haljinu. Ima čovek svojih falingah i hirah pak zlih navadnah, a ima tak ves narod; nebi pako mudro bilo ni od čoveka jednoga ni od vsega naroda, da tvrdokorno drži falingu i naopak navadu zato, jer je njegov. Nigdar se po takovu neopametil i nepoboljal! Koga je sreća ponesla, a sramuje se svoga roda i naroda, prava je to gerdoba od čoveka; ar ako sbilja jesi kaj god, priznajom svoga siromaškoga rado ili naroda, bivaš još veksi vu očima spametna čoveka i dižeš činu svomu rodu; jesi li pako mali, zatajom takvam bivoš još menjši. Ako je nazadek naroda tvoga sbogu hude sudbine: nije sramota ni narodna ni tvoja; već je sramota samo ono, kaj je lastovitom krivnjom. Čim je razumneši, vučeneši, plemeniteši narod, tim mudrost i plemenščina jakše grabi oko sebe pojedinca, pak ako i bude nevaljanštine, slabešega je onda maha i kratka obstanka; na suprot čim više vu narodu razumnih i plemenitih ljudih, tim razumneši i plemeniteši je narod. Nemore anda vsejedno biti tebi kakov je tvoj narod, samo kada si napreden ti; niti narodu svejedno kakov da si ti. Jedno is drugim mora vezati ljubav i sveta dužnost.

(Drugi put dalje.)

ZABAVA.

Bez viere.

Više krat se je general A. sa biskupom B. koji su za svojih mladih letah skupa u školu hodili, o Bogu, o sv. šakramentih i u o vieri prepirali. General najme do viere nije nikaj držal, dapače je u svojoj bezvierskoj filosofiji ili bolje rekuć norosti tak daleko i tak duboko opal, da je tvrdil, da Boga niti neima. Kada nori ili prostak kaj takovoga tvrdi, onda si čoviek misli: nije izobražen — nije imal prilike, gde bi se to navoil — od surovih roditeljah i sam nije drugač čul, u školu nije hodil a poslje u društvu propalih pijancev, dangubah, stepih-lebov, kaj je drugo mogel čuti, nego da Boga neima te zato se dađe presapiti kak ovakovi zapušćeni ljudi do Boga i viere nikaj nedrže. Ali stim više je nedokučivo, kak je general, koj je sve atupuje izobraženja vžival, na takovu bezsmislenu tvrdnju mogel dospeti. Njegov conscholarec, biskup B. ga je kakti svojega prijatelja još od mladosti, više krat, dok se je znijim o svetoj vieri prepirali, hotel na pravi put dopeljati. Sve

je bilo badava. General A. je ostal pri tom, da viera samo jedna izmišlotina u prilog popom, koji iz toga dobar kapital vleču, a bedaki im njihove hokus pokuse kakti pravu istinu vieruju, akoprem je sve od naravi i sve svojim naravskim tekom teče, a Boga, koj bi tobož stim ravnal, niti neima, a niti ga nije treba, jer je već narav do sebi na toliko savršena i bez falinge, da niti nikakove bitje nebi moglo biti savrsenije od nje. Narav anda je najveća, a Bog koj bi još prek naravi bil, samo se je u popovskih moždjanjih pak u glavah zašknjencov rodil. Nebi človek vieroval, da je jedan general mogel ovak bedasto misliti, a ipak je bilo.

Na jedan krat je general zbetežal i to opasno, da su svi liečnici, koji su ga liečili, pričeli za njegov život dvojtiti, jer je uz rasteenje bolesti, tielo pričelo danomice tak naglo propadati i jakost zgijavati, da su se svaki čas smrti nadjali. Pohadjali su ga njegovi prijatelji te kad su dozvali, da je malo ufanja, da bi ozdravel, nagovarali su ga, da se izpove i prime presv. šakrament pričesti, za da ako bi moral umrieti, barem kak vierni katolik umre. Ali on o kakovoj izpoviedi niti čuti nije hotel. Njemu popovskih komedijah nije treba, je rekeli. Dohadjala je i k njemu rodbina, te ga isto tak na

pomirenje s Bogom nagovarala. I to je bilo badav. Dosel je i biskup ga pohoditi te mu predočivši vekivečni život, vekivečno zveličenje ili skvarjenje, nagovaral ga je, te u ime njihovoga medjusobnoga, još od die-tinstva, prijateljstva prosil, da dužnosti svakoga katolika zadovolji te sad, kad mu život na iasu visi, izpoviedi i pritesti. Predočil mu je, da sv. šakramenti, ako su hasnoviti duši i na zdravije tiela dieluju i da bu tim prije ozdravel, ako si saviest očisti te mu se u dušu mir povrne. Sve badava! On ima čistu saviest, rekeli je, i njegova duša mirna, a na spoved nedržni nikaj, niti mu o tom već nitko niti rieći neredje, jer bu svakoga, koj mu s tum bedastoćum i nagovaranjen k-postelji dojde, iz sobe van hititi dal.

Suznemi očmi otide biskup od svog prijatelja te se odpeti u klošter franciškanski, gde častnim patrom svoju nevolju pripovieda te ih zamoli, da se i oni u to ime Bogu pomole, mozbit bi mu ipak gospodin Bog tu milost podieliti hotel, da bi uvidel neprecienju hasen batrivosti katoličke viere na svoj zadujoj uri, te bi se kroz sv. izpovied i presv. pričest na blaženi viečmi život pripravil.

Jedan izmed patrov, videći plačućega biskupa za svojim, na rabu vekivečnog skva-

KAJ JE NOVOGA ?

— Prosimo naše poštuwane predplatnike, naj nam v novim ferialju ljeta predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju !

Potres v Carigradu.

O potresu, koji je 10. juliša znašel Carigrad, javljaju od onud : O poldan čutili su prvi vudarec v celom varašu. Hiže su se nihale kak ladje na morju, kad je viher. Komaj kaj su stanovniki mogli iziti iz hižah, sledil je već drugi vudarec, jednako jaki. Vnogo hižah se je zrušilo. Za pet minut vse su vulice bile pune ljudstva, koji su blédi i prestrašeni prez cilja bežali sim tam. Vse banke i vsi štacuni naglo su pozatvarani. Blizu burze vu Galati zrušila se jedna hiža, koja je zezipala vse svoje stanovnike. Prehice ni telegrafičke stanjge i pretrgnjeni telegrafički droti přecili prolaz vu vsih vulicah.

Vu Stambulu načinil je potres toliko kvara, koliko i vu Pari i vu Galati. Minister policije vzel je sam pod svoju pazljivost prevažanje ranjenih i mrtvih ter pospravljenje vrédnih predmetah, koje nisu mogli stanovnik iz hižah sobom ponesti.

Više cirkvah i vnogo hižah porušeno. Broj ranjenih i mrtvih do vezda se nemre označiti.

Na nekojih městih pojavil se je ogeuj. Računa se, da ima okolo sto mrtvi i ranjenih. Ljudstvo stanuje i spava vu vrtih i prestranem polju zvun varaša. Telegrafička sveza je prekinuta.

Zadnje vesti iz Carigrada glase : Ordi je još namirom vse vu strahu zaradi potresa. Skorom vse ljudstvo spi i boravi na vulici. I na prinkipskom otočju potres je ljuto haral, malo ne vse hiže su zrušene, vnogi ljudi poubijani.

Mramorsko morje bilo je od potresa silno zburkano. Ladje su se na slapih silno nihale. Anatolska željeznica ima vnogo kvara, — pet banhofov je zrušeno. Vu Peri i Stambulu nejma vulice, gde nebi koja to hiža bila

porušena. Najviše je skvarjen veliki bazar vu Stambulu. Veliki njegov krov zrušil se je i zezipal vnogo ljudih. Čeni se, da je od toga poubijano 150 ljudih.

Tuča.

Iz Trsta pišeju : Nad varašom i nad pokrajinom Brescia, bésnila je predevčerom takva oluja (viher) s tučom, da je vu 40 minutah uništila (na nikaj spravila) ves prirod vu 23 občine. Kvar se čeni na više milijunah. Tuča je bila debela kak golubinja jajca. Vsi obluki su razbiti, vnogi krovi porušeni. Vu Bresciji led je ležal na tri ferialja metra visoko.

Nemesa.

Iz Tarnopolja javljaju 8. juliša : Muž Adam Gavrido zaklal je prešestne noći vu malom selcu pri Zbarca upravo tragičkim načinom svojega lastovitoga sina. Sbog slučajno nastalih okolnostih opal je sin kakti aldov grabežljivosti svog oca, a onaj komu je bila namenjena smrt, postal je odkriváč čina. Nemesa je ubojicu znašla na strahovit način.

Jeden židov Salamon Barber iz Zbarca kupil je pred nekolikimi tjedni od muža Adama Gavrida ves njegov ovoljetni med, ter mu je vu to ime dal 10 for. kapare. Kad je doslo vréme, da meda preda, rekel je muž, da nemre obdržati kontrakta, ali da je pripravlen platiti Barberu toliko odštete, koliko bi mu rabin (židovski pop) dosudil. Dneva 7. juliša posli su obedva k rabinu, koj je Barberu dosad 10 for. odštete, a muž je taki izplatil. Vu najboljšem sporazumljenju oboda su se povrnuil dimo ter su se putem navrnuli vu krčmu, gde su ostali do večera. Pokedob je počel dežđ iti, po nudil je muž Barberu, da pri njem prenoči. Židov je na to pristal, a muž mu je domaj vu staglju (vu škednju na senu priredil noćiče, pak kad je iz staglja vun išel, pazljivo ga zaprl. Ova okolnost tak je prepričala židova, da se je stal i počel po staglju petati dok je odkril druga vrata, koja su bila zasunjom zaprta. Črez ta vrata izišel je i odišel ravno nazad vu krčmu. Medtimga se je pavrnul mužov sin pijan dimo i opazil je na staglju odprta vrata, išel

je tam, pak si je legel na lešiče, pripravljeno za židova. Tu je doskorom zaspal.

Putem do krčme srel se židov s jednim žandarom, koji ga je zapital, kam tak kesno ide. Židov mu je pripovedal, kaj se je pripetijo. No pokedob žandar nije hotel verovati židovu, a židov se nije mogel o svojoj personi izkazati, povrnuil su se obedva k mužu. Kad im je na večkratno kucanje nigdo nije odprl vrata, predri ih je žandar s puškom — i oni su našli pred sobom muža, koji si je prav pral krvave ruke. Kad je muž zagledal židova, kriknul je prestrašen : „Im sem ja tebe vubil!“ Žandar je odmah zvezal muža, preizkal po hiži i našel njegovoga sina s prerézanim požirakom vu staglju. — Gavrido je predan sudu.

Generalni adjutant vu perju.

Vu amerikaoskoj državi Kolorado pravali (nahrupili) su nezdavnjna nepoznati šaljevci vno i vu stan Mr. Tursnega generalnog adjutanta guvernerova ter odpelali sa sobom. Zavezanih očih deli su ga na kola ter ga odpelali na polje. Ondi su ga slékli, namazali ga katranom i povliali ga vu perje. Kad se je Tursney osvéstil (k sebi došel), njegovih je otmičarov nestalo, a on je moral 25 englezkih miljah putovati, dok se je srel sa soldati, koje je guverner poslal, da ga poiščuju. Sumoja se, da su se nad njim fantili pomoćai činovniki sherifovi.

Kolera vu Galiciji.

— Iz Galicije javljaju nepovoljnu vést, da se je kolera vu Galiciji razširila i da je zahvatila Krakov. Ondi je 11. juliša vumrla jedna osoba od kolere. Zaraženi su politički kotari Krakov, Zaleszczyki, Booraczov i politički kotar Kozman vu Bukovini. Vu vsem je od 8 do 11 juliša zbetežalo 26, a vumrlo 7 osobah.

— Vu Švedskoj pred nekolikimi dnevi dosel je osobni damšif „Döbeln“ iz Kronstadta vu Štokholm, mu pokedob je na njem vumrla jedna osoba od kolere, vpučen je vu katanrensku postaju, gde je medtentoga vumrlo još pet osobah.

— Kolera vu Rusiji, Od 30. juniša do 7. juliša zbetežalo je vu Petrogradu od

renja prijateljem, odlučil je potlemekam bi se u cirkvi za siromaškog griješnika bil vruče Bogu pomolil, sam k-njemu oditi i po mogućnosti svoje včiniti, mozbit bi ga ipak na pravi put obrnuti mogel U to ime se odputi u generalov stan i jer je bolestnika puno prijateljah pohadjalo, mislili su generalovi dvorjaniki, da je taj pater jedan izmed njih, koji si hoće težko bolestnoga prijatelja posietit, te su ga pustili k-bolestniku u sobu. — Pater dočavši u sobu, odmah se na jedan stolac polag vrat sedne i pričme čislo moliti.

„Kaj hoće ov fratar ovde?“ — zakriči, na koliko mu je bolest dopušćala, general iz postelje — „Mozbit bi me i on rad spovedal. Hitite ga van ! Netreba mi ovde popa.“

„Prosim njih excellenciju gospodina generala“ — odgovori pater — „Ja Njim nebudem nikaj nepriličen, nek mi samo dopaste, da bum u ovom kutu za vrati sedel, dok budu oni počeli umirati, jer bi vrlo rad videl, kak on umira, koj Boga nevieruje, toga još nisam videl, a sad bi imal liepu priliku za to videti.“

General na te rieči zamučil — nekaj ga je u dušu druknulo. — Rieči patrove posve su ga zmešale. — Odmekel je. —

„Naj idu sim k postelji gospodin pater“ — veli na to — „Hoću se spovedati!“ — Pater ga odmah zvezseljem izpovedi, zatim otide u cirku po pr.sv. pričest, koju u processiji pod baldahinom (nebom) zvelikum svečanostjum donese i skrušenoga generala pred svimi njegovimi dvorjaniki, prijatelji, rodbinom i biskup je bil prisutan, peičesti i navadne molitve svi skup zmole.

General je izbilja potlam ozdravel i još više godinah Bogu po volji, na veselje svojih prijateljah živel, dok mu je kucnula vura te je blaženo usnul.

Kardinal i protestant.

K nekojemu bolestniku u Dublinu, (Irska) koj je u jednoj gostioni (oštariji) ležal, bil je pozvan svećenik. Bila ja tmična deždjevna noć, a grmelo i blisikalo se je prez kraja i konca. Svećenik se odmah stane i spravi se sa presvetim tielom na put. Kroz dežđ i veter po blatnih ulicah koracal je svećenik u gostionu, izpovedi i pričesti bolestnika Oštarsjaš, po vieri protestant, pozove svećenika po dovršenom svetom obredu u svoju sobu.

Poklamkam bi mu čašu finoga vina, kakti za okrepu na stol metnul, reče : „Neka si samo premisle, kako su gizdavi i oholi bjakupi i kardinali i kak komod živu ! Ja sam siguran, da kardinal biskup, dok su oni ovoga dugoga puta po tmici i dežđaju te po blatu k bolestniku iduć prevallil, liepo u toploj sobi sedi i svoj punč pije.“

„Oni imaju krivo mnjenje o njem“, odgovori svećenik.

„Zakaj?“

„Jer on to sad, kaj su rekli, nedela.“

„Kak oni to moreju znati?“

„Iz najbolšega izvora. Oni mene još niti za ime nisu pitali.“

„Pak kak Njim je ime, ako pitati smem?“

„Kullen — Kardinal Kullen.“

Oštarsjaš skoči gore : „Nek mi odproste Njih eminencija — ja nisam znal — mozbit želi njih emfencija, da svoju kočiju priprezati dam?“

„Hvala liepa ! Ja idem natrag, kak sem i došel. Ja sam na to navčen.“

kolere 141 osoba, umrle 52 osobe, u Kronštadu 41 zbolelo, 18 umrlo. Od 24. juna do 30. juna u Varšavi 8 oboljelo, 4 umrlo, u guberniji Varšavskoj 30 oboljelo, 21 umrlo, u guberniji Grodno 20 oboljelo, 8 umrlo, — u guberniji Kielce 68 oboljelo, 30 umrlo, — u guberniji Radomsk 23 oboljelo, 14 umrlo. Od 17. do 23. juna u guberniji Plock 73 oboljelo, 29 umrlo, — a od 4. do 30. juna u guberniji talskoj 20 oboljelo, 1 umrlo osoba.

Nj. Veličanstvo kralj.

Njegovo Veličanstvo kralj povrnuo se je pred par dnevi posebnim ćugom preko Innsbrucka i Ausseea u Ischl. Na banhofu bil je prepovedan vsaki doček. Nadvojvodkinja Marija Valerija i njezina familija borave vezda u Zell am See-u, pak stoga i nisu mogli dočekati kralja. Kralj je kraljevni vdovici nadvojvodkinji Stefaniji telegrafiral iz Mendela: „Ja sam se u Madoni di Campiglio za deset ljet pomladil.“

Kratke novosti.

— U Budimpešti. 14. jula. Po procjeni „P. L.“ iznosi višak orsačke blagajne (kasze) za ljet 1893. — 32 do 33 milijuna forinti. Od ljeta 1890. bil bi to najznamenitiji višak. Skupni višak zadnjih četiri ljet iznosi preko 100 milijuna for.

— U Lavalu u Francuskoj obsudjen je vikar Bruneau na smrt, ar je vmoril svoga plebanoša i hitil ga u zdenec.

— Papino zdravlje. Došla je ovih danah iz Vatikana zjevsema formalna izvjava, koja pobija najodlučnise vse vesti o papinom betegu. Papa je 8. jula prijel u audienciju apostolskog delegata za Egipotom, nadbiskupa Corbellia, koji je nakon audiencije pripovjeda, da je pspa čil i zdrav. Včera se je šetal papa u vatikanskim vrtih.

— U Rimu. 10. jula. Do včera večeri zaprto je ovd u vsem 700 sumnjivih ljudih u rest.

— U Rimu, 11. jula. Zatvaranje anarhišta u rest traje podjedn. Do sad ih je već preko 1000 zaprto. Ovdešnji

Kardinal otide.

Nekoliko dni zatim dojde taj oštariš k-kardinalu te izjavi, da bi rad navuk u katoličkoj vieri uzeti. Kardinal ga pošalje k jednomu vriednomu domačemu svećeniku, koj ga je podpuno u katoličkoj vieri podučil, a zatim je prešel u naručaj svete katoličke cirkve i bil je za celo svoje življenje vrli i bogbojeći katolik.

Dobar odgovor.

„Čuju gospon pater“ — veli jeden oboli mladi gospončec — „Oni tvrde, da ima Boga, ja pak velim, da ga neima, jer ga još nikada, nikada nisam videl, a kaj ja nevidim, ono niti nevieru em, da bi bilo.“

„Polag njihove teorije onda“ — odgovori mu pater — „niti ja nevierujem, da bi u njihovoj glavi bilo moždjanov, jer ih još nikada nisam videl.“

Em. Kollay

rešti su tak prepunjeni, da moraju vnoge prevazati u Friencu i Civitavecchiu.

— U Miskolcu su orobili regimensku kasu.

— Veliki požar s fondal je u Hamburgu dva magazine kave i duhana. Kvar iznosi 1,500.000 makarah.

— Velika vručina. U Špaulskom orsagu je tak velika vručina, kakve se nigdo nezmišlja. U vucicah varaša Seville se raztaplja asfalt tarac.

Trgovina i promet.

Proizvodnja kamenog vugljena u Magjarskoj.

Po zadnjih statističkih podateib proizvedeno je u prošlom ljetu (godini) preko 36 milijuna tona. Uvoz unatoč tomu raste uzastopce iz Austrije i Prajzke.

Medjunarodna statistika o izvozu piva.

Vnogi misle, da Njemačka (Prajzka) najviše piva izvaža, nu u istinu na daleko više izvaža Englezka. O tom obnarodovane zvanične brojke, koje vadimo iz novinah, izkazuju ovo razmerje:

Vseskupa izvoz piva:	1886.	1892.
	u milijun	marka
Englezka	31.6	33.0
Prajzka	19.5	18.0
Austro-Magjarska	9.2	12.4
Francuska	1.2	1.6
Sjedinjene države u Ameriki ...	2.6	1.8
Švajcarska	0.3	0.2
Belgija	0.0	0.2
	64.4	61.7

Prajzka (Njemačka) i sjedinjene države nazadovale su u izvozu povodom carinskih mjera, poprmljenih u drugih državah.

Trošenje sira.

Nijeden narod ne pojede toliko sira kak Englezi (U ostalom oni potroše i najviše mesa). Od 240 milijuna kilograma, t. j. od vseobće kolikoče sira kaj se u vse evropske države uvoži, odhadja u Englezku više od 180 000 000 kilogramov t. j. 70%, dočim u Francusku dohadja 31,500,000, a u Prajzku 20,000 000 kilograma. Pri tak velikom uvozu Englezka potroši još 2,000 000 kilogramov svoga lastovitog proizvoda, t. j. ona pojede još i veliku količinu sira, koji se proizvodi u Velikoj Britaniji. Medjutim tim Njemačka izvozi 20,000,000 klgr. svoga sira, a Francuska 9,000 000 kg. Švajcarska izvozi godišnje 43,000 000 klgr. a Holandija 56,000,000 kg. Medjutim u Rusiji je proizvodnja sira komaj u razvitku.

Trgovečki kontrakt izmedju Rusije habsburške monarkije.

Nakon dugotrajnih i večkrat prekinutih pregovorah, utanačen je na koncu konca ter kontrakt, ter stupa u krjepost 1. jula, a iziše 31. decembra 1903. kak i ostali kontrakti novijega doba, koje je sklopila naša država. Osniva se ne međusobnoj najvećoj pogodnosti, a fundament mu je trgovečki sporazumek, koji vrđi od 21. marcija ovoga ljeta. Najvećša njegov zapreka bila je carina na šitarice, u kojoj je habsburška monarkija hotela imati slobodne ruke, nu ipak je morala popustiti — Rusiji, pošto za celo to doba nesme povisavati tih carinskih stavaka. Promet izmedju te dvē države nije posve

znatan, nu mogel je na skoro postati živahnijim, da nebude „verna saveznice“ naše države — Praizka — pobrala za se vse polečnice, koje je Rusija hotela podjeliti Austriji. To je doista pravo prijateljstvo! Ovsj kontrakt nemēju se gotovo ni malo trgovečki političkog odnosaja, koji danas vlada izmedju te dvē države.

Dobre žopne i stēne vure za fal cēne moći dobiti pri Pollak Bernatu vurararu u Čakovcu (Pijac, Sparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za falcēnu.

Nekaj za kratek čas.

Julius.
Vsi bogataši,
Kese pajdaši,
Sbog žege sada
Beze iz grada:
Idu na „sela“,
Ili na „more“,
Ili u „kupelji“,
Ili u „gore“,
A ja pak siromak,
Koj penez nemam,
Ja si hladovinu
Pri hiži spremam:
Od zorje do mraka,
Nikom na putu
Kupicu vina
Pijem u kutu!

Nije moguće.

Doktor: „Prije vsega morate popiti vsaki dan koju kupicu vina.“

Betežnik: „Nemrem.“

Doktor: „Kujte. S početka bude vam vudrilo po nekaj u glavu, ali se morate privičiti, pak bude već moći.“

Betežnik: „Gospon doktor, ja jim velim, da nije moguće.“

Doktor: „Čudno je, da se vaša natura tuliko protivi toj pitvini. Ja si to nemrem premisliti, a ipak je to jedino sredstvo, koje vam more pomoći. Kad nije drugač. prepisal vam bum nekaj, da vam želudec preoblada tu odvratnost.“

Betežnik: „Vse to nebude pomoglo, ja nemogu da pijem vina, ar — — nemmam peneze.“

Razgovjetno.

Gospon: „Kak da vam zahvalim! Vi ste mi življenje oslobodili!“

Doktor (u nepriliki): „Ali ja neznam, da bi vas ja vraćil.“

Gospon: „To je baš ono, kad sam zboležal, hotel sam po vas poslati, a vi ste bili odputovali.“

Srodne duše.

Ona: „Tak, ti dohadjaš dimo ob 4 vuri u jutro, a jeli ti znaš, da ja do vezda nisam ni oka stisnula?“

On: „Nisam ni ja.“

Slabo stvorenje.

Sudec: „Kaj se nesramujete buhati, tući svoju ženu, to slabo stvorenje!“

Muž: „Slabo stvorenje, gospodja sudac, jeli su vidli oni to slabo stvorenje?“
Sudac njam.“

Muž: „Ona jim bum povedal, nekoli-kimi dnevi dala se vagati, i važe poldrugji méter cent.“

Nedvojbeno.

Profesor: „Kaj mislite, kaj bi se bilo dogodilo, da nisu vubili Cezara?“

Dijak: „Bil bi kesneše vumrl.“

Priredil;
Glád Ferencz.

Pesma.

Od zemeljske ljubavi!

Sada vam hočem popevat,
Od zemeljske ljubavi,
Ar se vu njoj već put z ljudmi
Kaj kaj zloga pripeti

Videl sem vam dečka, pucu,
Već put skupaj šoptati.
Ou joj šepče, ona reče,
Joj! naj! kak ste zločesti!

Oa sve bliše k njoj dohadja,
V oči se joj zagledi,
Pak ju grli, ona veli,
Joj! naj! kak ste zločesti!

Glava glave se dotekne,
V srcu jim se zavrti,
On ju kušne, ona šušne.
Joj! naj! kak ste zločesti!

Ona sretne, on presreten,
Čisto su se zmutili,
Kaej ju, stisne, ona vrisne,
Joj! naj! kak ste zločesti!

On joj šepče: ti si moja,
Tak si lepa, kak je zver!
Puca k njemu stiha zdehne,
Joj! naj! kak si zločest ti!

Fertig ti je onda puca!
Vu njoj ljubav furt gori,
Zatim pak za dve tri leta,
Vnogu suzicu spusti.

Vrag je ljubav, pasja vera,
Nigdar nam je dosti ne,
Kada svojom strelom šikne
Kunemo ju skorom svi.

Čuvajte se mladi, stari,
Da vas ljubav neprevvari,
Ar je ljubav sladki čas,
Potlam žalost bu za nas.

Čuvajte se vi snežice,
Vi mladenci i device,
Da vas ljubav ne vkaui,
Potlam žalost vam večni.

Tomo Laczković.

»The Gresham«

Pr »The Gresham« zvanom london-skom društvu (vu Čakovcu je upravništvo pri Graneru stacunar), je moći život osigurati. Tojest plati, gdo si hoče život osigurati, 50 letu vekšu ili menjšu svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoče da dobi, pak ako bi vumrl, herbom imenuto društvo zplati onu svotu, na koju je bil isti osiguren, ili ako doživi na p. 15—20 letah, njemu daju istu svotu vu ruke. Tak je moći

život ženskah i decah osigurati. Ovo društvo ima svoje glavno upravništvo vu Buda-peštu.

VASUTI MENETREND CSÁKTOBNYÁN.

Indul	Napszaka	Óra	Perce	Gyors-pósta-és vegyesvonat
Kanizsa felé	Reggel	4	39	gyorsv.
	Délben	11	39	"
	Éjjel	10	07	postav.
Pragerhof felé	Reggel	5	52	vegyesv.
	Reggel	6	06	postav.
	Délután	4	15	"
Zágráb felé	Éjjel	1	17	gyorsv.
	Reggel	6	50	vegyesv.
	Délután	4	20	"
Varaszdig	Este	10	17	"
	Délben	11	44	"
	Reggel	6	05	"
Bobára Egerszegre	Délután	4	28	"
	Érkeztet			
	Kanizsa felől	Reggel	5	51
Délután		4	01	"
Éjjel		1	14	gyorsv.
Pragerhof felől	Este	9	32	vegyesv.
	Reggel	4	36	gyorsv.
	Délben	11	29	postav.
Varaszdíról	Éjjel	9	55	"
	Reggel	4	22	vegyesv.
	Délután	3	50	"
Zágrábról	Délelőtt	11	17	"
	Este	9	30	"
	Reggel	8	52	"
Egerszegről Bobárol	Délelőtt	8	52	"
	Este	9	42	"

LOTÉRIJA Graciz 14-ga juliusa 1894
27 74 14 13 63

Cena žitka. — Gabona árák.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	—
Zab	Zob	5	50
Rozs	Hrž	4	30
Kukoricza ó	Kuruza stari	5	20
" uj	" novi		
Árpá	Ječmen	5	50
Fehér bab	Grah beli	5	—
Sárga "	" zuti	4	—
Vegyes "	" zméšan	4	—
Lenmag	Len	10	—

Nyiltér.*

Egészszelyem, mintárott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és szines selyemszövetke 45 krtól 11 frt 65 krig szállit — sima, koczkás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállit postabér és vám mentesen a privátmegrendelők lakására Henneberg G. (os. kir. udvarj szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájc zba czimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a Szerk.

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF
Glávni surednik
GLÁD FERENCZ

Hirdetések.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

óras és ékszerész Csáktoornyán.

Főter, az új takarékpénzár épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

SVÁJCZI ZSEBÓRA,
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru
raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó árak mellett

Legjobb szerkesztő svájci zsebórák.

Kaliforniai zsebórák.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 103. §-a értelmében ezennel közhirrű teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíróság 2271/p. 94. számú végzése által dr. Hajós Ferencz csódtőmeg gondnok kérelme folytán Molnár Lajos csódtőmegéhez tartozó és leltárilag összeírott 903 frt 78 krra becsült szobabutorok és külömb nemű tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Csáktornyán leendő eszközésére

1894. évi július hó 28-ik napjának délelőtt 9 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivataknak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladatul fognak.

Mindazok, kik elsőbbségi jogot volna érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kir. végrehajtóhoz adják be.

Az előtérzendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 109 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyán, 1894. évi július 18-án.

Molnár

570 1—1

kiküldött kir. végrehajtó.

A

„HUNGARIA“

országos magyar vajkiviteli részvénytársaság értesíti

a t. gazdaközönséget,

hogy irodáját Budapest, Dalszínház-utcza 10 sz. a. megnyitotta és vajtermelésre vonatkozó bejelentéseket elfogad és vajszállítási szerződéseket köt; a vajátvételt azonban csak f. é. október hó 1-én kezdi meg.

Ennélfogva felkérjük a t. gazdaközönséget mielőbbi bejelentkezésre, mert egy vajtermelésre berendezendő tejgazdaság felszerelése tekintettel a már is beállott tömeges megrendelésekre legalább is 8 hetet vesz igénybe.

Részletek, az egész okszert vajtermelést röviden tárgyaló szó- vagy írásbeli felvilágosításokkal legnagyobb készséggel szolgálunk.

A „Hungaria“ országos magyar vajkiviteli részvénytársaság igazgatósága:

Bárá Jósika Gábor s. k.

elnök.

Kunkel Imre s. k.

vezérigazgató.

553 3—4

Magyar Savanyuviz.

PETÁNCZI SZÉCHÉNYI FORRÁS

hazánk legdusabb natron-lithion tartalmu savanyuvize.

Kitűntetve: Budapest, Triesztben, Bécsben, Szombathelyen és Pécsen. Lüttich (Belgia) és a Bécsi kiállításokon a nagy aranyéremmel lett kitűntetve.

Kitűnő asztali viz, Borral vegyítve a legegészségesebb üdítő ital.

A legelső orvosi szaktekintélyek minden járvány ellen ajánlják, mint gyógyszer rendkívüli jó hatással van különféle gyomor vese és légzési bajoknál nagymérvű Lithion tartalma miatt kőszvényes bántalmaknál nehéz emésztés és mindennemű hurutok eseteiben.

Gyermekeknek a legjobb óvszer toroklob ellen.

Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben

Főraktár:

Kramarics Victor

fűszer- és csemege kereskedésben Perlakon.

56 2—3

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Házeladás.

Alsó-Domboruban a főtér kellő közepén fekvő

LAKHÁZ

családi körülmények folytán **szabad kézből előnyös feltételek mellett azonnal eladó.**

Ezen ház a következő helyiségekből áll: 4 szoba, konyha, éléskamra stb. és egy tágas

üzlethelyiségből

melyben most is jó forgalmu kereskedés van. — Továbbá egy nagy **borpincze** esetleg felszereléssel és a virágzó borüzlettel átvehető.

Bővebbet a tulajdonosnál

Neufeld Henriknél

Alsó-Domboruban.

556 2—3